

Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie: 4.08.2026 nr 1.1 – 10.1/3223-1

Meie: 24.08.2026 nr 41

Investeeringisfondide seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu

Täname võimaluse eest avaldada arvamust investeeringisfondide seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu osas.

Teises lepinguriigis asutatud deponitoorium

Eelnõuga nähakse ühe võimalusena ette, et teatud tingimustel ja Finantsinspektsiooni loal võib alternatiivfondi deponitooriumina kasutada teises lepinguriigis asutatud deponitooriumi piiriülese, ilma et viimane peaks selleks Eestis filiaali asutama. Kuigi tegemist on üldjoontes direktiivist üle võetud regulatsiooniga, soovime juhtida tähelepanu sellise lahendusega kaasnevatele võimalikele praktilistele ja järelevalvealastele riskidele.

Piiriülese deponitooriumi kasutamisel võib suhtlus ja igapäevane koostöö välisriigis asuva teenuseosutajaga olla keerukam võrreldes kohaliku deponitooriumiga. Samuti võib välisriigi deponitooriumi puhul Eesti fondi teenindamise osakaal tema kogutegevuses olla suhteliselt väike, mistõttu võib tema kohalikule turule suunatud fookus ja Eesti fondide eripärade tundmine olla piiratud. See võib omakorda muuta keerukamaks nii fondi igapäevase teenindamise kui ka deponitooriumi tegevuse üle tõhusa järelevalve teostamise.

Teisalt võib piiriülese deponitooriumi kasutamise võimalus tuua Eesti turule täiendavat rahvusvahelist kompetentsi ning võimaldada teenindada fonde, mille investeeringistrateegia või varade struktuur eeldab spetsiifilisemat oskusteavet, mida kohalikul turul ei pruugi olla piisavalt.

Sanktsioneeritud paberid PIK-il (§ 52⁶ lõige 6)

"Kehtima jääb põhimõte, et kui võõrandamist takistanud põhjused hiljem ära langevad, kohaldatakse pensioni investeeringiskontole laekuva raha suhtes lõikes 7 sätestatud ehk II sambast lahkunud isikule tehakse siis uus väljamakse."

Hetkel on teisel lugemisel ka KoPS muudatuse eelnõu, millega soovitakse II samba süsteemist väljunud isikute uuesti liitumise aega lühendada 10 aastalt 5 aastani, mis tähendab, et esimesed isikud saaksid juba käesoleval aastal uuesti liituda. Ei KoPS ega IFS muudatuste eelnõust ei selgu, kuidas toimida järgnevas situatsioonis: isikul jäid pärast esimest väljumist sanktsioneeritud paberid PIK kontole, isik alustab uuesti II sambas kogumist sh PIK-i kasutamist, sanktsioneeritud paberid muutuvad ühel hetkel mitte-sanktsioneeritud paberiteks. Kas siis tuleb ikkagi isikut kohustada neid pabereid müüma ning teha talle II samba väljamakse keset kogumisperioodi? KoPS muudatuse eelnõuga piiratakse ka

väljumiste arvu enne pensioniiga ja justkui uut väljamakset teha ei saaks, aga kas see tehniliselt oleks siis ikkagi võimalik või nähakse ette selles osas mingisugune erisus?

Kliendile näidatav info (§ 93 lõige 2³)

„Kohustusliku pensionifondi osakuomanikule tema isikliku tootluse näitamisel tuleb kasutada pensioniregistri pidaja arvutatud osakuomaniku isiklikku tootlust, mille arvutamisel lähtutakse sisemise tasuvusmäära (IRR) meetodikast.“

Nõustume põhjendustega, miks tootluse ühtlustamist vaja on ja pooldame kohustuse seadmist selle arvutamiseks ja pakkumiseks registripidajale ning selle kasutuselevõttu turuosalistele.

Selguse mõttes sooviks siiski täpsustada, kas isikliku tootluse all peetakse silmas isiku II samba ülest kogutootlust. Kui jah, siis juhime tähelepanu, et kui isiku II samba pensionivara hulka kuuluva II samba pensionifondi isikupõhine tootlus arvutatakse registripidaja poolt FIFO meetodiga ning II samba ülene kogutootlus IRR meetodiga, siis tekib erisus sambaülese kogutootluse ja üksikute fondide tootluse liitmise tulemusena saadud tulemuse vahel, mis võib tekitada klientides küsimusi. Lisaks oleks vaja täpsustada, kuidas käsitletakse korraga PIK-i ja fondiosakuid omavat isikut, sest sellisel juhul registripidaja vastavat tootlust ei arvuta ega paku ning tootluse arvutamine turuosaliste enda poolt IRR meetodiga oleks süsteemile äärmiselt koormav.

Loodame, et Rahandusministeeriumil on võimalik Pangaliidu arvamusega arvestada ja samuti vastata meie poolt tõstatatud küsimustele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Katrin Talihärm
Tegevjuht